

ลำดับที่ 35.

**แนวทางการใช้ประโยชน์ในที่ดินของ ส.ป.ก.
(การใช้ที่ดินที่ ส.ป.ก.ได้มา
เพื่อก่อตั้งสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง)**

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ส.ป.ก.จะมีอำนาจจัดที่ดินหรือสงฆ์หาริม
ทรัพย์ที่ ส.ป.ก.ได้มาให้แก่สถาบันเกษตรกร เกษตรกรหรือบุคคลอื่นเข้าใช้เพื่อก่อตั้งสถานี
บริการน้ำมันเชื้อเพลิงนั้นเป็นปัญหาข้อเท็จจริงที่จะต้องพิจารณาเป็นราย ๆ ไป ถ้า คปก. ได้
พิจารณาข้อเท็จจริงต่าง ๆ แล้วเห็นว่า การก่อกำเนิดสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเข้าลักษณะเป็นกิจ
การอื่นที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้ว ส.ป.ก.ย่อมมีอำนาจที่จะจัดที่ดิน
ให้แก่สถาบันเกษตรกร เกษตรกรหรือบุคคลอื่นเพื่อใช้ก่อกำเนิดสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงได้

NO 108 ก ๒1.30

(35)

ที่ นร 0601/839

วันที่ 5352
 วันที่ 19 S.A. 2539
 เวลา 15-

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 ท่าช้างวังหน้า กรุงเทพฯ 10200

19 ธันวาคม 2539

กองการ
 เลขที่ 2034
 วันที่ 20 12 39
 เวลา

เรื่อง ขอรื้อแนวทางการใช้ประโยชน์ในที่ดินของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (การใช้ที่ดินที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้มาเพื่อก่อตั้งสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง)

ฝ่ายนิติกร
 เลขที่ 1619
 วันที่ 23 12 39
 เวลา 14.00

เรียน เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0601/ป 6397 ลงวันที่ 11 กันยายน 2539

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง แนวทางการใช้ประโยชน์ในที่ดินของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (การใช้ที่ดินที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้มาเพื่อก่อตั้งสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง)

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจัดตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่เกี่ยวข้องเกษตรและสหกรณ์ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจะอนุญาตให้สถาบันเกษตรกร เกษตรกรหรือบุคคลอื่นเข้าใช้ที่ดินที่สำนักงานฯ ได้มาเพื่อก่อตั้งสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงได้หรือไม่ ความละเอียดทราบอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 4) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจะมีอำนาจจัดที่ดินหรือสิ่งหาริมทรัพย์ที่สำนักงานฯ ได้มาให้แก่สถาบันเกษตรกร เกษตรกรหรือบุคคลอื่นเข้าใช้เพื่อก่อตั้งสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงได้หรือไม่ นั้น เป็นปัญหาข้อเท็จจริงที่จะต้องพิจารณาเป็นราย ๆ ไป ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน

(32)

35

เพื่อเกษตรกรรมมีอำนาจที่จะพิจารณาวินิจฉัยตามข้อ 3 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ถ้าคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้พิจารณาข้อเท็จจริงต่าง ๆ แล้ว เห็นว่า การก่อตั้งสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเข้าลักษณะเป็นกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามข้อ 1 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฉบับดังกล่าวแล้ว สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมย่อมมีอำนาจที่จะจัดที่ดินให้แก่สถาบันเกษตรกร เกษตรกร หรือบุคคลอื่นเพื่อใช้ก่อตั้งสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงได้

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาพร้อมหนังสือนี้ และในการพิจารณาเรื่องนี้ มีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภัยพร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขานุการกรม

โทร. 2220206-9

โทรสาร 2241401

2263611-2

1061 กคก
๒

19๘๓.๓๗

บันทึก

เรื่อง แนวทางการใช้ประโยชน์ในที่ดินของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
(การใช้ที่ดินที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้มาเพื่อก่อตั้งสถานี
บริการน้ำมันเชื้อเพลิง)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือ ที่ กษ 1204/17826 ลงวันที่
8 กรกฎาคม 2539 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า ด้วยปรากฏว่ามีสถาบัน
เกษตรกรและเอกชนจำนวนหนึ่งยื่นคำขอใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อก่อตั้งสถานีบริการ
น้ำมัน ซึ่งหากพิจารณาตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการ
อื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา 30
วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ลงวันที่
27 พฤศจิกายน 2533 แล้ว ยังไม่สามารถหาข้อสรุปได้ จึงขอหารือว่า การก่อตั้ง
สถานีบริการน้ำมันจะถือเป็นกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูป
ที่ดินตามมาตรา 30 วรรคห้า หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 4) ได้พิจารณาปัญหา
ข้อหารือของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์(สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)แล้ว เห็นว่า กรณีนี้มีปัญหาที่จะต้อง
พิจารณาว่าสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีอำนาจตามมาตรา 30 วรรคห้า¹
แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย

มาตรา 30 ฯลฯ

ฯลฯ

นอกจากการจัดที่ดินให้แก่บุคคลตาม (1) (2) และ (3) ให้ ส.ป.ก.
มีอำนาจจัดที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ให้แก่บุคคลใดเข้า เข้าซื้อ ซื้อ หรือเข้าทำประโยชน์
เพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินตามที่รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาได้ ทั้งนี้ ตาม
ขนาดการถือครองในที่ดินที่คณะกรรมการเห็นสมควร ซึ่งต้องไม่เกินห้าสิบไร่ ส่วน
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการอนุญาตหรือการให้ผู้ได้รับอนุญาตถือปฏิบัติให้
เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ฯลฯ

ฯลฯ

พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ที่จะจัดที่ดินที่ได้มา ให้แก่สถาบันเกษตรกร เกษตรกร หรือบุคคลอื่นเพื่อก่อตั้งสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 4) เห็นว่า มาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 บัญญัติให้สำนักงาน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีอำนาจจัดที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ให้แก่บุคคลใดเข้า เข้าชื่อ ชื่อ หรือเข้าทำประโยชน์ เพื่อก่อตั้งสถานบริการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการ ปฏิรูปที่ดินตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาได้ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ได้ออกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการ สนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา 30 วรรคห้า แห่ง พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ซึ่งประกาศดังกล่าวได้กำหนด กิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าหมายความว่าความถึงกิจการใดบ้าง (ข้อ 1)² เช่น กิจการที่ส่งเสริมหรือประกันราคาพืชผลการเกษตรหรือลดต้นทุนการผลิตทาง การเกษตร เป็นต้น (ข้อ 1.2) และหากมีปัญหาเกี่ยวกับประเภทกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ก็ได้กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรมที่จะพิจารณาวินิจฉัย(ข้อ 3)³

+-----+

² 1. กิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้หมายถึง กิจการดังนี้

- 1.1 กิจการทางวิชาการเกษตร การสำมะโน การทดลอง เพื่อประโยชน์ ทางการเกษตร
- 1.2 กิจการที่ส่งเสริม หรือประกันราคาพืชผลการเกษตร หรือลดต้นทุน การผลิตทางการเกษตร
- 1.3 กิจการที่เป็นข้อตกลงร่วมกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในการดำเนินการผลิตและการจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตร
- 1.4 กิจการที่เป็นการพัฒนาอาชีพเกษตรกรและปัจจัยการผลิต ตลอดจน การผลิต การจำหน่าย และการตลาดให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

³ 3. กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับประเภทกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรมพิจารณาวินิจฉัย

การขอก่อตั้งสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในที่ดินที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมได้มาจะเข้าลักษณะเป็นกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฉบับดังกล่าวหรือไม่ นั้น เป็นปัญหาข้อเท็จจริงที่จะต้องพิจารณาเป็นราย ๆ ไปว่า สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงนั้นมีรูปแบบและลักษณะประการใด เช่น บริเวณที่จะขอก่อตั้งสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงอยู่ในบริเวณชุมชนเกษตรกรซึ่งไม่มีแหล่งจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงอื่นตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียง หรือราคาน้ำมันเชื้อเพลิงถูกกว่าสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงอื่น (ในกรณีนี้จะต้องพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายในการไปหาซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงจากแหล่งอื่นมาประกอบด้วย) วัตถุประสงค์หลักเพื่อจะจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้แก่เกษตรกรเป็นส่วนใหญ่ หรือประเภทของน้ำมันเชื้อเพลิงที่จำหน่ายส่วนใหญ่เป็นประเภทที่ใช้กับเครื่องจักรในการเกษตรหรือรถขนส่งพืชผลเกษตรกรรม เป็นต้น ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีอำนาจที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้ตามข้อ 3 ของประกาศดังกล่าว และหากได้พิจารณาข้อเท็จจริงต่าง ๆ แล้วเห็นว่า กิจการของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงดังกล่าวทำให้เกิดความสะดวกแก่เกษตรกรในการประกอบเกษตรกรรมหรือเกษตรกรสามารถซื้อน้ำมันในราคาที่ถูกลงกว่าแหล่งจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงอื่น ฯลฯ เป็นต้น แล้ว กรณีดังกล่าวก็อาจถือได้ว่าการก่อก่อตั้งสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงก็เป็นการลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตรตามข้อ 1.2 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฯ เพราะฉะนั้น การก่อก่อตั้งสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงก็เข้าลักษณะเป็นกิจการอื่นที่สนับสนุนการปฏิรูปที่ดินตามข้อ 1 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฯ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมก็ย่อมมีอำนาจที่จะจัดที่ดินให้แก่สถาบันเกษตรกร เกษตรกรหรือบุคคลอื่นเพื่อใช้ก่อก่อตั้งสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงดังกล่าวได้

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

วันวาคม 2539

(อำนาจฉบับ)

ที่ กษ 1204/ 17826

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10200

๕ กรกฎาคม 2539

เรื่อง ขอบหารือแนวทางการใช้ประโยชน์ในที่ดินของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการกฤษฎีกา

- อ้างถึง 1. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา ที่ นร 0601/592 ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2534
- 2. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา ที่ นร 0601/596 ลงวันที่ 3 เมษายน 2535
- 3. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา ส่วนที่สุดท้าย ที่ นร 0601/193 ลงวันที่ 24 มีนาคม 2538

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือ
 เกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติ
 การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดิน
 เพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2533

ด้วยปรากฏว่า มีสถาบันเกษตรกรและเอกชนจำนวนหนึ่ง ยื่นคำขอใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน
 เพื่อก่อตั้งสถาบันบริการน้ำมัน ซึ่งหากพิจารณาตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดกิจการ
 อื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราช
 บัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2533 ข้อ 1.2 ตลอดจนพิจารณาจากแนวทางการควบคุมข
 หารื้อของคณะกรรมการกฤษฎีกาตามที่อ้างถึง 1, 2 และ 3 แล้วยังไม่สามารถหาข้อสรุปได้ กล่าวคือ

1. แนวควบคุมอาหารรื้อตามที่อ้างถึง 1 เห็นว่า การใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ไม่เหมาะสมต่อ

การประกอบเกษตรกรรมหรือที่ดินที่เหมาะสมสำหรับการใช้ประโยชน์อย่างอื่น รวมถึงการใช้ประโยชน์ใน
 กิจการที่มีไม่การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยตรงเป็นการจัดที่ดินใหม่บุคคลอื่นที่มี ไม่เกษตรกรรมหรือสถาบันเกษตรกร
 ซึ่งเป็นกรณี ตามมาตรา 30 วรรคห้า ซึ่งหากกรณีเข้าเกณฑ์ตามประกาศรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ
 สหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาแล้ว คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (กปร.) ก็มิอำนาจ
 ตามมาตรา 19 แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินกำหนดแนวทางดังกล่าวไว้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 (ส.ป.ก.) ปฏิบัติได้

๒. แนวคิดขอหารือตามที่อ้างถึง ๒ เห็นว่า กิจกรรมที่สนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินจะต้องเป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการปฏิรูปที่ดินตามความหมายของคำนิยามว่า "การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม" ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๖ กิจกรรมการอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อการทำเหมืองแร่ การระเบิดย่อยหินและการขุดถลุงแร่ที่แท้จริงไม่เข้าลักษณะเป็นกิจกรรมที่สนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน

๓. แนวคิดขอหารือตามที่อ้างถึง ๓ เห็นว่า การจัดที่ดิน ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า นี้จะจัดให้แก่บุคคลใด ๆ ก็ได้มิได้จำกัดเฉพาะเกษตรกร เพราะการจัดตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า เป็นการจัดให้สำหรับกิจกรรมอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน มิใช่การจัดให้เพื่อประกอบเกษตรกรรม แต่ที่ดินที่จะนำมาจัดได้ ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า นั้นจะต้องไม่เกิน ๕๐ ไร่ ส่วนหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการอนุญาตหรือการให้ผู้ได้สัมปทานถือปฏิบัตินั้นต้องเป็นไปตามที่ คปก. กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

เนื่องจากกาวตั้งสถานีบริการน้ำมันมิใช่กิจกรรมเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยตรง ตามความหมายในมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๖ แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะสามารถหาข้อสรุปได้จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า การขอใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อก่อตั้งสถานีบริการน้ำมันถือเป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า หรือไม่เพียงใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หตเป็นประการใดโปรดแจ้งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายรุ่งเรือง อิศรางกูร ณ อยุธยา)
รองปลัดกระทรวง ปฎิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กองนิติการ
โทร ๒๕๑๒๙๔๐
โทรสาร ๒๕๑๒๙๗๑